

Dosarul nr. în program 1-23007985-28-21ji-17012023
Dosarul nr. manual 21ji – 17

Î N C H E I E R E

21 martie 2023

or. Briceni

Judecătoria Edineț, sediul Briceni, Republica Moldova,
Instanța în componență:

Președintele ședinței, judecătorul de instrucție Aurelia
Andronache

Grefier

Șepilov Ivan

Cu participarea.

procurorul în Procuratura raionului Briceni Dolghieri Sorin
avocatului Șova Victor

În prezența:

reprezentantul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani Caraion Tatiana
condamnatului Samonii Andrei,

examinând în ședință de judecată publică, prin teleconferință,
demersul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani privind aplicarea actului
de amnistie față de condamnatul Samonii Andrei,

a c o n s t a t a t:

La data de 16 ianuarie 2023 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrat demersul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani privind aplicarea actului de amnistie față de condamnatul Samonii Andrei (**f.d. 1 - 2**). În susținerea demersului se indică că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.10.2022, Samonii Andrei a fost condamnat în baza art. *****Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 06 ani, cu ispășire pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Începutul termenului - 14.01.2020, sfârșitul termenului -13.01.2026. Pe parcursul executării pedepsei condamnatul se caracterizează pozitiv, riscul de recidivă este mediu, la data de 09.01.2023, data ședinței Comisiei speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, a executat real și efectiv – 02 ani 11 luni 25 zile. La ședința Comisiei speciale s-a constatat că condamnatul Samonii Andrei întrunește condițiile prevăzute la art. 1 din Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021.

Solicită administrația Penitenciarului nr.2 Lipcani aplicarea față de Samonii Andrei prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr. 243 din 24.12.2021.

La data de 07 martie 2023 în judecătoria Edineț, sediul Briceni a parvenit cererea avocatului Pavel Cazacu, în interesele părților vătămate Mamontov Constantin și Lîsaia Alionușca, prin care se solicită neaplicarea față de condamnatul Samonii Andrei a actului de amnistie **(f.d. 44 – 45)**. În cererea dată se invocă că, condamnatul nu a achitat părților vătămate prejudiciul material cauzat prin infracțiune și încasat prin sentința de condamnare. Se menționează că, că domiciliul și reședința condamnatului este în regiunea transnistreană, regiunea care nu este controlată de către autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, și consideră că odată cu eliberarea acestuia din detenție, va fi practic imposibilă încasarea prejudiciului moral în beneficiul părților vătămate. Astfel, drepturile acestora vor fi mod inevitabil încălcate, fără posibilitatea efectivă de remediere.

În ședința de judecată reprezentantul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani – Caraion Tatiana, împuternicit prin procura nr. 2/114 din 11.01.2023 (f.d. 50) a susținut demersul din motive invocate. El a declarat instanței de judecată că la ședința Comisiei speciale din 09.01.2023 a fost examinată cererea condamnatului Samonii Andrei privind aplicarea amnistiei, care a decis înaintarea demersului în instanța de judecată privind aplicarea față de acesta prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind amnistia, și anume, cu o treime. În ce privește cererea avocatului Pavel Cazacu în interesele părților vătămate, precum că nu a fost achitat prejudiciul moral, a menționat că Legea cu privire la amnistie nu prevede ca o împiedicare de a fi aplicat actul de amnistie în privința condamnatului. Totodată, munca remunerată care poate fi oferită condamnatului în locurile de detenție este puțin plătită.

În ședința de judecată condamnatul Samonii Andrei a solicitat aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie nr.243 din 24.12.2021, cu reducerea pedepsei.

Apărătorul condamnatului - avocatul Șova Victor, numit din oficiu, în baza mandatului nr. 1793595 din 10.03.2023 (f.d. 51) a susținut poziția condamnatului, solicitând aplicarea față de Samonii Andrei prevederilor Legii cu privire la amnistie nr.243 din 24.12.2021.

În ședința de judecată procurorul în Procuratura raionului Briceni Dolghieri Sorin a solicitat admiterea demersului înaintat, aplicarea față de acesta prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind amnistia, și anume, cu o treime.

Audiind participanții la proces, examinând plângerea în raport cu materialele prezentate de către administrația instituției penitenciare, vizualizând dosarul personal și, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră că demersul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani privind aplicarea actului de amnistie față de condamnatul Samonii Andrei, este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 469 alin. (1) pct. 15) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).

Conform art. 107 alin. (1) Cod Penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Potrivit prevederilor art. 272 alin. (1), (2) Cod de Executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile și organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat și, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 din Codul de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt și de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală. Condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituțiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanței de judecată dosarul personal al condamnatului.

Din materialele cauzei urmează că, prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 05 august 2020, Samonii Andrei a fost condamnat în baza art. *****, art. 164 alin. (2) lit. b), e), art. 166¹ alin. (4) lit. b),c), d) Cod penal, și prin prisma art. 84 alin. (1) CP fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea e dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o anumită activitate în cadrul Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 12 ani. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 05.08.2020, cu includerea în acest termen perioada aflării în arest de la 14.01.2020 până la 05.08.2020 (f.d. 9 -26).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2021, sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 05 august 2020 a fost menținută fără modificări (din dosarul personal).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2022 s-a casat total decizia Curții de Apel Bălți din 08.04.2021, cu rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d. 27).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2022, sentința Judecătorei Soroca, sediul central din 05 august 2020 a fost casată cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cu urmează: 1) Samonii Andrei a fost achitat în baza art. ****Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 2) Samonii Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. **** Cod penal, și în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) CPP s-a eliberat de răspunderea penală pe motivul expirării termenului de prescripție; 3) Samonii Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. ****Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 06 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 11.10.2022, cu includerea în acest termen perioada aflării în arest de la 14.01.2020 până la 11.10.2022 (f.d. 28).

În conformitate cu art. 1 alin. (2), (3), (6) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021 (cu modificările ulterioare), aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului Național de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. **(3)** În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. **(6)** Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Deci, legiuitorul expres a prevăzut că, aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției, și numai în cazul în care a fost refuzată de comisia specială persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată.

În acest context se reține că, prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 a fost aprobat Regulamentul-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, care stabilește

modul de instituire și funcționare a comisiilor speciale și procedura de înaintare a demersurilor privind aplicarea amnistiei către instanțele de judecată competente, care au drept scop identificarea și selectarea persoanelor care cad sub incidența Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, examinarea și soluționarea cazurilor acestora în vederea aplicării ulterioare a amnistiei de către instanțele de judecată.

Astfel, Regulamentul-Cadru statuează următoarele: „**3.** Actul de amnistie, ce rezultă din Legea nr. 243/2021, se aplică față de persoanele care execută o pedeapsă penală dacă: a) se încadrează în prevederile art. 3–5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021; b) sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei penale, a perioadei de probațiune sau a termenului de probă; c) sunt evaluate psihologic ca fiind persoane ce prezintă risc de recidivă mediu sau redus. **53.** Psihologul din cadrul instituției penitenciare, urmare parvenirii listei persoanelor care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, în cel mult 10 zile lucrătoare pentru fiecare 10 condamnați, va realiza evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă prevăzute la anexa nr. 6”.

În anexa nr. 6 – Metodologia privind evaluarea riscului de recidivă se indică că, **metodologia** constituie un instrument de evaluare pentru instituțiile care pun în executare pedepsele penale și descrie procedurile obligatorii, metodele și tehnicile de evaluare a riscului de recidivă. Această metodologie se utilizează de către psihologii care efectuează evaluarea riscului de recidivă, în rezultatul căreia se apreciază riscul de recidivă și se întocmește fișa de evaluare psihologică privind riscul de recidivă, care se anexează la materialele prezentate instanței de judecată privind aplicarea amnistiei. Prezenta metodologie descrie metoda de evaluare a **riscului de recidivă**, care este o evaluare individualizată a factorilor de personalitate și situaționali considerați a fi relevanți în apariția comportamentelor riscante și a interacțiunii dintre acești factori. Evaluarea are un rol important în înțelegerea factorilor de risc, prin stabilirea trăsăturilor de personalitate semnificative, care predispun persoana infractorului la manifestarea unui comportament riscant pentru săvârșirea de infracțiuni.

Deci, executând pedeapsa închisorii, la data de 22 iunie 2022 condamnatul Samonii Andrei a depus la Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate din cadrul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, cererea privind aplicarea amnistiei (f.d. 4).

Cererea condamnatului a fost examinată la ședința Comisiei speciale din 09 ianuarie 2023, unde membrii comisiei au decis „*de a înainta în judecătoria Edineț, sediul Briceni demersul privind aplicarea față de condamnatul Samonii Andrei a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea*

privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr. 243 din 24.12.2021. Motivul: se caracterizează pozitiv, riscul de recidivă este mediu” (f.d. 3).

Întru confirmarea soluției adoptate Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate a prezentat următoarele însușire în calamitate de probe:

- extras din procesul-verbal nr. 1 din 09 ianuarie 2023 al ședinței Comisiei Penitenciarului nr. 2 Lipcani, unde s-a hotărât de a elibera condamnatului Samonii Andrei raportul de evaluare cu calificativul „**pozitiv**”, care a fost aprobat prin ordinul nr. 8 din 09.01.2023 (f.d. 5);

- Raport de evaluarea despre realizarea programului individual de executarea a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, întocmit de către administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, potrivit căruia condamnatul Samonii Andrei pe parcursul ispășirii pedepsei respectă regimul de detenție, situații de conflict nu creează; a realizat activitățile planificate, și anume: programul de adoptare la mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți; programul privind încadrarea în câmpul muncii; programul educativ „Cetățenia activă”; programul cu privire la instruire profesională „Sculptor în lemn”; programul cu privire la încadrarea în câmpul muncii a deținuților; programul de educație pentru sănătate în mediul deținuților. Ca urmare, membrii Comisiei penitenciarului au ajuns la concluzia că, condamnatul a realizat programul individual de executare pedepsei; are un comportament „**pozitiv**” (f.d. 6);

- certificat de sancțiuni și stimulări, conform căruia condamnatului Samonii Andrei nu dispune de sancțiuni disciplinare și stimulări (f.d. 7);

- fișa de evaluare a riscului de recidivă, întocmită în baza Metodologiei elaborată în vederea descrierii procesului de evaluare a riscului de recidivă a condamnaților are cad sub incidența Legii nr. 243/2021 privind amnistia, potrivit căreia condamnatului i-a fost stabilit riscul de recidivă „**mediu**” (f.d. 8).

În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021 (cu modificările ulterioare), persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează: **a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;** b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani; c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani; d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață; e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani; f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră; g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate.

Instanța de judecată a constatat că, reieșind din materialele prezentate de către Comisia specială din cadrul Penitenciarului nr. 2 Lipcani și dosarului personal, Samonii Andrei a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. b),e) Cod penal, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave; anterior nu a fost condamnat; nu i-a fost redus anterior termenul de pedeapsă pentru aceeași infracțiune în temeiul unui act de amnistie sau de grațiere.

Deci, art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la amnistie impune restricții pentru infracțiuni prevăzute de art. 164 alin. (2) Cod Penal. Totodată, în privința condamnatului nu pot fi aplicate prevederile art. 4 și 5 din Lege, care prevede absolvirea de executarea pedepsei.

Ca urmare, condamnatul Samonii Andrei cade sub incidența prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la amnistie, or, a fost condamnat până la intrarea în vigoare a prezentei legi, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 06 ani; nu i se pot aplica prevederile art. 4-6 din prezenta Lege, anterior nu i-a fost redus termenul de pedeapsă pentru aceeași infracțiune în temeiul unui act de amnistie sau de grațiere.

În acest context, instanța ține și de prevederile art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021, potrivit cărora prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2 - 5, 7, 8.

Din materialele prezentate de către Comisia specială, condamnatul Samonii Andrei pe parcursul executării pedepsei se caracterizează **pozitiv** și este evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă **mediu**.

Astfel, în privința condamnatului Samonii Andrei urmează a fi aplicate prevederile art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la amnistie, fiind redusă pedeapsa cu o treime, or, acesta a fost condamnat pe un termen de 06 ani închisoare, lipsesc careva interdicție legale stipulate în actul de amnistie privind reducerea termenului pedepsei.

În ce privește cererea avocatului Pavel Cazacu în interesele părților vătămate Mamontov Constantin și Lîsîi Alionușca, privind neaplicarea actului de amnistie față de condamnatul Samonii Andrei, instanța o considere neîntemeiată, or, Lege privind amnistie nu impune restricții la aplicarea amnistie în cazul în care nu a fost achitat prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

Luând în considerație cele expuse supra, circumstanțele cauzei și prevederile legale, instanța concluzionează, că demersul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani privind aplicarea actului de amnistie urmează a

fi admis și în temeiul art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la amnistie urmează de a reduce condamnatului Samonii Andrei termenul pedepsei închisorii de 06 (șase) ani, stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2022, cu 1/3 (o treime), și anume, cu 02 (doi) ani.

În conformitate cu art. 107 Cod Penal, art. 272 Cod de Executare, art. 1 alin. (1) - (6), art. 4 - 6, art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr. 243 din 24.12.2021, conducându-se de art. 469 alin. (1) pct. 15), 470 - 472 CPP instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite demersul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani privind aplicarea actului de amnistie față de condamnatul Samonii Andrei.

În temeiul art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021, condamnatului Samonii Andrei *****, născut la *****, se reduce termenul pedepsei închisorii de 06 (șase) ani, stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2022, cu 1/3 (o treime), și anume, cu 02 (doi) ani.

Încheierea cu drept de recurs la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Edineț.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Aurelia Andronache